

كوردە سەيرانكەرەكانى دواى راپەرپىن، لە دیدى قادری

ئەلیاسىیەو

هونەرمانەندى دەنگ زولالى كورد بەرپىز كاك قادری ئەلیاسىیە دوینى لە وەلامىكىدا بۆ بەرپىز بورهان مەجیدى هونەرمانەند بە دەربەرىنى هەندى وشەى رەخنەیی تەواو سەرسامى كردم، بەوەى چۆن هونەرمانەندىكى وەك بەرپىزى بەوشیووەیە لىكدانەوەى بیروپراكانى خۆى بە لارىدا دەبات. بەرپىز بورهان مەجید رەخنە لە هونەرى مۇسىقىی و گۆانى كوردی دەگریت لە بنیاتە كۆمەلایەتیە كوردیەكانى ئەوروپاوە، بەوەى كە بوونیەتی هونەرى مۇسىقىی و گۆرانىیان لەدەستداوە. دیارە ئەمەش وەك كاری رەخنە دروستە بۆ ئەوەى ئەو لاوە تازە دەركەوتوانە كەمىك بە هونەرەكانىدا بچنەو و داھاتیكى لەبارتر بۆ مۇسقىای كوردی بیننە كایەو. بەلام نەگ بەو شیووەیەى هەموو گۆرانىی بیژىكى تازە هەلكەوتووی ئەوروپایان لا پەسەند نەبیت بەوەى لە كلیپەكانىدا كەمىك تازەگەرىیان هیناوەتە نیو گۆرانىی كوردیەو. مەخابن من بەو شیووەیە نەمدەزانى كە بەرپىز كاك قادری ئەلیاسىیە دەنگى ئەو لاوانەى ئەوروپا بە نارەسەن دەزانیت و بە دووریانەكاتەو لە دابونەرىتى كوردەوارىی، دەكرا كاك قادری ئەلیاسىیە لە برى وشەى نارەسەن وەدووی وشەیهكى دى چووبا نەگ لەم كونجەدا خۆى دىل بكردایە، پیموايە كە زمانى كوردیى زمانىكى دەولەمەندە و دەتوانرا وشەیهكى دى بخرایە برى وشەى نارەسەن. لە خالىكى تردا كاك قادری ئەلیاسىیە دەهەژیت، ئەو گۆرانىی بیژە تازانە لە برى ئەوەى كىژىكى نەشمیلی كوردیان بخستایە كلیپەكانىانەو چوون كووتكەیهكیان هاوردووە. مەخابن كە ئەم بۆچوونە دوورە لە هەموو نەرىتىكى مرۆفایەتیەو، كە مرۆف بەرانبەرەكەى خۆى بە كووتكە تەژییە بكات تەنھا لەبەر ئەوەى رەنگىكى تری هەیه و شیووەیهكى تری هەیه و زمانىكى تری هەیه. راستە ئیمە گەلىكى ژیردەستەین بەلام مرۆف دەشیت تەنھا دوژمنەكەى بە چاوى رەقىب و ناحەز تەماشاش بكات. پیموايە ئەو كىژانە هەموو زانیویانە بۆچى دینە ئەو كلیپەو و زانیویشيانە ئەو زمان و مۇسقىا و گۆرانىیانە هی كوردن، لەگەل ئەوەشدا هاتوون بەشدار بوون، جا ئەگەر بە بەرانبەر بووبیت یان بە ویستیكى خۆیى. دیسان بەرپىز قادری ئەلیاسىیە لەسەرى دەروات و ئەو كىژە ئەوروپىیانە بە ناشرین و سپیال بیگانە ناودەبات، بەشبهالى خۆم هەتا ئیستا كىژىكى ئەوروپىی ناشرینم لە كلیپىكى كوردیدا نەدیو، پاشانىش مەرج نییە هەموو ئەوروپىیەك و هەموو كوردىكیش جوان و شوخ بیت. لەگەل ئەوەشدا ئەم بۆچوونە راسیستیانەى بەرپىز كاك قادری ئەلیاسىیە بەرانبەر مرۆفى ئەوروپىی كارىكى نادروستە چونكە هیچ نەبیت خۆى وەك پەنابەرىك لەژیر ساباتی ولاتىكى ئەسكەندەنافییدا دەگوزەرىت، پيوستە چاویكى بەقا بەوەدا هەلبەنیت كە خاكى ئەو كىژە ناشرین و سپیال بیگانە بستە زەمینىكى حەوانەو و ئازادىیان بە كاك قادری ئەلیاسىیە بەخشیو. لە خالىكى دیکەى تردا كاك قادری ئەلیاسىیە سووكایەتی بەو كوردانەو دەكات كە لە دواى دەروازەى راپەرپینەو روویانكردۆتە هەندەران و بە سەيرانكەریان ناودەبات. دەگمەن شك دەبەم

له كوردەكانى دواى راپەریندا سەيرانكەر بن، چونكە كەسەيك دەچیت بۆ سەيران كە تیر و دلخۆش بیئت. بەلام زۆرینهى ئەو كوردانهى دواى راپەرین بە كوله مەرگی هاتوونه ته هەندەران و سەدانیشیان له رینگادا رەقبوونه ته وه یان وه بەر گوللهى ژەندرمه و پاسدار كه وتوون، ئەوانه شیان كه گەشتوونه ته هەندەران توانیویانه چ كه سوکاری خۆیان له هەره شهى مەرگی برسیتی رزگار بكەن چ ژیر خانى ولاتیكى كاولكراو پتهو بكەن. هەر ئەو كوردانهى دواى راپەرین ئەو ولاتەیان له مردن رزگار كرددوو، هەر رهنجى ماندوو بوونی كوردەكانى دواى راپەرین سەدان دەستی یارمەتیان بۆ چەندین دامودەزگای دەولەت و بارى ئابووری كوردستان درێژكردوو. ئەوهى هونەرمەندیش نەبوویت بە شەهالى خۆى له بواریكدا دلسۆزى خاك و ئاوه كەى خۆى بووه، له بۆنه كانی هەله بجه و ئەنفال دا له خۆپیشاندانه كانی سەرتاسەرى ئەوروپا دا، كاتی دەستگیركردنى عەبدوللا ئۆج ئالان. له كاتی هیرشى تورکیا بۆ سەرخاکی كوردستان، خۆپیشاندانه گەوره كانی بروكسل فەرەنسا فرانكفورت و سدنى و ... هتد. سەرەرای ئەوهش چەندینهى ئەو كوردانهى دواى راپەرین دواى ئەوهى رۆژانه هەشت بۆ "ده" كاتژمیر بە كاركردنه وه بەسەر دەبەن له گەل ئەوهشدا دەتوانم بلیم هیشتا له كوردەكانى ناوه وهى ولات چالاكترن له بواری پروناكییری و نووسیندا چونكە ئەو ماوه كورتهى بۆ ژيانى خۆیان دەمینیتته وه بە كارى نووسین و پروناكییری و دلسۆزى نەته وه یییه وه بەسەرى دەبەن له ژیر ساباتی هەندەران دا ئەو هەندەرانەى پەنا هەندەیی به من و به كاك قادری ئەلیاسی و به هەموومان داوه و ئیمەش رۆله كانیان به كووتكه ناوده بهین.

پۆلا سەعید

21.11.03